

SPRAWOZDANIE ZA 2016 ROK

z realizacji „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Bełchatowskim na lata 2016-2020”.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie, zgodnie z uchwałą Nr XVII/112/2016 Rady Powiatu w Bełchatowie z dnia 30 marca 2016r. przedkłada sprawozdanie z realizacji „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Bełchatowskiego na lata 2016-2020”, zwanym dalej „Programem”. Niniejsze sprawozdanie sporządzono w oparciu o częściowe sprawozdania jednostek realizujących Program, którym przypisano realizację poszczególnych działań.

REALIZACJA CELÓW OPERACYJNYCH PROGRAMU

Cel operacyjny 1.

Zwiększenie świadomości społecznej mieszkańców Powiatu Bełchatowskiego z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadanie

1.1. Upowszechnianie informacji z zakresu możliwości uzyskania pomocy w sytuacji kryzysu w rodzinie

Działania

W roku 2016r. PCPR udostępniało mieszkańcom informator „Powiedz nie przemocy w rodzinie” (rozprowadzono 200 szt. Informatorów), zawierający bazę danych jednostek/podmiotów realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz informujący o czynach zabronionych, kwalifikowanych jako przemoc w rodzinie. Informator rozpowszechniano w jednostkach pomocy społecznej, jednostkach oświatowych i innych prowadzonych przez Powiat oraz przekazywano na potrzeby policji, sądu, służby zdrowia. Na stronach internetowych oraz na tablicach ogłoszeń PCPR i innych zainteresowanych jednostek (np. gminne ośrodki pomocy społecznej) prowadzono stałą ekspozycję Informatora i wykazów dyżurów specjalistów udzielających pomocy.

Zadanie

1.2. Prowadzenie działań profilaktyczno-edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Działania:

1) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna podjęła następujące działania:

- objęto opieką ciągłą psychologiczną indywidualną **49** osób (dzieci i młodzież). Praca psychologów dotyczyła problemu przemocy domowej fizycznej i psychicznej, samookaleczania, zaburzeń zachowania pod postacią zachowań agresywnych oraz była prowadzona terapia w stosunku do ofiar przemocy;
- udzielono **41** konsultacji psychologicznych dla dzieci i młodzieży dotyczących przemocy w rodzinie, zachowań autoagresywnych, zaburzeń zachowania oraz zagrożenia

niedostosowaniem społecznym, jak również podejrzeniu przemocy seksualnej;

- udzielono **33** konsultacji dla rodziców w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i związanych z nimi problemów wychowawczych;

- prowadzono terapię rodzin związaną z przemocą domową - **39**

Poradnia przeprowadziła zajęcia warsztatowe:

a) dla rodziców:

-Jak pomóc dziecku, gdy rodzice się rozstają? – **19 osób**

-Warsztaty umiejętności wychowawczych – **15 osób**

-Agresja u dzieci w wieku szkolnym - **25 osób**

-Zaburzenia zachowania u dzieci w gimnazjum - **13 osób**

-Problemy tożsamości w okresie adolescencji – **38 osób**

-Nagroda i kara w wychowaniu - **17 osób**

-Moje dziecko on line – podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców – **14 osób**

-Jak wspierać dziecko w sytuacji rozvodu – **7 osób**

Łącznie w warsztatach uczestniczyło 148 rodziców.

b) dla nauczycieli

-Jak pracować z uczniem zagrożonym niedostosowaniem społecznym – **5 osób**

- Agresja u dzieci w wieku szkolnym – **8 osób**

- Jak pomóc dziecku w rozwiązywaniu trudności w relacjach z rówieśnikami – **20 osób**

- Stres w zawodzie nauczyciela i jego konsekwencje w życiu osobistym – **15 osób**

c) dla dzieci i młodzieży:

dla przedszkolaków:

-Jak się czuje lew? – zajęcia rozwijające umiejętność nazywania i rozpoznawania emocji – **68 osób**

dla uczniów szkoły podstawowej:

-Przeciwdziałanie agresji i przemocy w szkole – **42 osoby**

-Jak radzić sobie z rozwiązywaniem trudności w relacjach z rówieśnikami – **25 osób**

-Przygody Necia w Internecie – profilaktyka cyberprzemocy – **80 osób**

-„Razem” prawidłowe relacje interpersonalne - **59 osób**

-Rozwijanie umiejętności komunikacji i rozwiązywania sytuacji konfliktowych – **21 osób**

-Radzenie sobie z negatywnymi emocjami – **31 osób**

-Zachowania agresywne – jak im przeciwdziałać – **45 osób**

Łącznie w warsztatach uczestniczyło 371 uczniów.

dla uczniów gimnazjum:

-Razem – program dla młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym – **15 osób**

-Jak szanować innych i samego siebie? – rozwijanie zachowań asertywnych – **105 osób**

-Profilaktyka zachowań suicydalnych – **52 osoby**

-Kryzys w rodzinie – sposoby radzenia sobie z emocjami – **67 osób**

-Jak w sposób konstruktywny radzić sobie ze stresem - **31 osób**

Łącznie w warsztatach uczestniczyło 270 uczniów.

dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych:

-„W naszej klasie każdy czuje się dobrze” – nazywanie i prawidłowe okazywanie emocji wśród młodzieży – **79 osób**

-Kryzys w rodzinie – sposoby radzenia sobie z emocjami – **52 osoby**

-Prawidłowe relacje interpersonalne – **18 osób**

-Zjawisko cyberprzemocy wśród młodzieży – **24 osoby**

Łącznie w warsztatach uczestniczyło 173 uczniów.

Inne działania Poradni w ramach zadań z zakresu profilaktyki przemocy i agresji:

1. Realizacja programu „Razem” dla uczniów gimnazjum zagrożonych niedostosowaniem społecznym – **15 osób**

2. Prowadzenie Grupy Wsparcia dla rodziców dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym – **24 osoby**

3. Udział w Ogólnopolskiej Koalicji na Rzecz Bezpieczeństwa Dzieci w Internecie.

4. Prowadzenie Grupy Wsparcia dla rodziców w sytuacji rozvodu – **7 osób**

5. Prowadzenie zajęć grupowych dla dzieci rozwodzących się rodziców – **5 osób**
6. Przeprowadzenie prelekcji dla młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w ramach cyklu spotkań w kinie Helios **Kino na temat** – „Gramy fair play – rywalizacja bez przemocy” oraz „Wpływ technologii informatycznych na życie jednostki – **170 osób**
7. W ramach interwencji kryzysowej udzielono dzieciom i młodzieży **28** porad psychologicznych, w tym **11** rodzicom/opiekunom prawnym.
8. Udział w warsztatach w ramach procesu prac strategicznych „Programu Ochrony Zdrowia dla Miasta Bełchatów na lata 2017-2022”.
9. Prowadzenie Punktów Poradnictwa Psychologicznego w szkołach ponadgimnazjalnych – interwencja kryzysowa – **14 osób**.
10. Stała współpraca pracowników poradni ze szkołami i placówkami oświatowymi, kuratorami sądowymi, policją, prokuraturą, MOPS, PCPR.

2) I Liceum Ogólnokształcące:

Działania podejmowane przez szkołę w 2016r. w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- a) Organizacja warsztatów w zakresie przeciwdziałania agresji rówieśniczej motywowanej uprzedzeniami. Zorganizowanie warsztatów, których celem było wyposażenie ucznia w niezbędną wiedzę i umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, w unikaniu zagrożeń i skutecznego szukania pomocy. Zajęcia te podkreślają wyjątkowość ludzkich doświadczeń. To, czego uczniowie doświadczają w kontekście społecznym w skutek różnych interakcji.
- b) W ramach lekcji wychowawczych zajęcia prowadzone przez nauczycieli dotyczące przeciwdziałania przemocy: postępowanie w sytuacji procesu przemocy, leczenie szkód i zniszczeń psychicznych spowodowanych przez przemoc:
 - udział uczniów w zajęciach psychoedukacyjnych;
 - zapoznanie uczniów z systemem norm i zasad obowiązujących w szkole, zapoznanie uczniów z systemem nagród i kar obowiązujących w szkole.
- c) Upowszechnianie wiedzy z zakresu profilaktyki przemocy w rodzinie poprzez:
 - rozwieszanie plakatów oraz ulotek z informacjami dotyczącymi przeciwdziałania przemocy oraz adresami ośrodków pomocy służących rozwiązywaniu problemu.
- d) Prowadzenie przez pedagoga terapii indywidualnej z uczniami dotkniętymi zaburzeniami dysfunkcyjnymi. Udzielanie wsparcia dla rodziców tych uczniów.
- e) Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.
- f) Funkcjonowanie Psychologicznego Punktu Poradnictwa w szkole - są to dyżury psychologa, które odbywają się jeden raz w miesiącu, w ramach współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.
- g) Wspomaganie rozwoju osobistego ucznia:
 - koła zainteresowań;
 - zajęcia dodatkowe;
 - prezentacje aktywności uczniów (gazetki, wystawy, konkursy);
 - organizowanie i udział uczniów w konkursach, zawodach, olimpiadach;
 - uczestnictwo uczniów w spotkaniach ze studentami-absolwentami;
 - udział w akcjach charytatywnych, kwestach;
 - działalność uczniów w ramach Klubu Wolontariusz;
 - kształtowanie postaw obywatelskich, patriotyzmu:
 - przygotowanie i udział w uroczystościach związanych ze świętami państwowymi,
 - udział młodzieży w uroczystościach patriotycznych,
 - wybory do Rady Szkoły, Samorządu.
- h) Współpraca z Policją i Strażą Miejską:
 - spotkania z Policjantem na godzinie do dyspozycji wychowawcy z tematów „Jak czuć się bezpiecznie w szkole i swoim środowisku”;
 - spotkania z pracownikami Straży Miejskiej na godzinie do dyspozycji wychowawcy „Jak reagować na zachowania agresywne”
- i) Współpraca z sądem rodzinnym
- j) Wzmocnienie dyżurów na przerwach

W minionym roku szkoła nie otrzymała żadnego zgłoszenia od uczniów, rodziców, czy

instytucji o wystąpieniu zjawiska przemocy w rodzinie naszych uczniów. Tym samym nie założono żadnej procedury Niebieskie Karty, żadna rodzina naszych uczniów nie jest objęta tą procedurą.

3) II Liceum Ogólnokształcące w roku 2016 zrealizowało następujące działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a)** Szeroko pojęta profilaktyka, w szczególności działania wynikające z programu wychowawczego szkoły, klasowych planów wychowawczych oraz szkolnego programu profilaktyki;
- b)** Zajęcia wychowawczo-edukacyjne dla uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem społecznych skutków przemocy w rodzinie i w szkole, a także sposobów rozładowywania agresji oraz radzenia sobie w sytuacjach trudnych i stresowych; w formie indywidualnych spotkań oraz zajęć grupowych, tj. prelekcji, pogadanek, warsztatów itp.;
- c)** Działania profilaktyczno-integracyjne dla młodzieży mające na celu objaśnienie zagadnień związanych z przemocą, wyjaśnienie etymologii tego zjawiska oraz wskazanie możliwych rozwiązań i technik rozładowania negatywnych emocji w akceptowany społecznie sposób;
- d)** Indywidualne zajęcia diagnostyczno-terapeutyczne prowadzone przez pedagoga szkolnego z młodzieżą oraz rodzicami dotkniętymi przemocą i pozostającymi w trudnej sytuacji emocjonalnej;
- e)** Akcje informacyjne oraz poradnictwo indywidualne dla uczniów i rodziców odnośnie osób oraz instytucji udzielających pomocy osobom doświadczającym przemocy i agresji;
- f)** Działania interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- g)** Pedagogizacja rodziców „Motywowanie ucznia do nauki”;
- h)** Udział dyrektora szkoły oraz pedagoga szkolnego w konferencji „Razem przeciw przemocy w rodzinie”
- i)** Realizacja programu skierowanego do uczniów i rodziców pt. *ARS czyli jak dbać o miłość?* w ramach Ogólnopolskiego Programu – *Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych*;
- j)** Akcja profilaktyczna „Tydzień bezpieczeństwa” oraz „Tydzień zdrowia”, w ramach której odbyły się m.in. warsztaty psychologiczne na temat walki ze stresem oraz problematyki uzależnienia od Internetu;
- k)** *Tydzień Zdrowia* stał się także okazją do rozmów na temat bezpieczeństwa młodych ludzi – funkcjonariusz Policji przeprowadził prelekcje o bezpiecznym korzystaniu z Internetu, a strażnik miejski o prawnej odpowiedzialności nieletnich.
- l)** Cykliczne zajęcia profilaktyczno-edukacyjne dla młodzieży z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom pt. *Zanim spróbujesz – narkotyki i dopalacze*, prowadzone przez funkcjonariusza Straży Miejskiej w Bełchatowie;
- l)** współpraca z Komendą Powiatową Policji w Bełchatowie w sprawach uczniów i rodzin dotkniętych, bądź zagrożonych zjawiskami patologicznymi;
- m)** współpraca z Sądem Rejonowym w Bełchatowie oraz Zespołem Kuratorskim w sprawach uczniów zagrożonych demoralizacją oraz rodzin niewydolnych wychowawczo, a także rodziców pozbawionych lub z ograniczoną władzą rodzicielską z powodu braku lub nieprawidłowego wypełniania tej władzy, szczególnie ze względu na alkoholizm i choroby psychiczne w rodzinie, skutkujące przemocą fizyczną i psychiczną wobec najbliższych;
- n)** współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie i w Piotrkowie Trybunalskim w kwestii monitorowania sytuacji uczniów wychowujących się w rodzinach

zastępczych;

o) współpraca z bełchatowską Bursą Szkolną w bieżących sprawach uczniów;

p) współpraca z Miejskim oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, a także z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci w sprawach uczniów i rodzin pozostających w trudnej sytuacji materialnej i życiowej;

r) współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Bełchatowie w kwestii diagnozy i terapii młodzieży oraz rodzin pozostających w trudnej sytuacji emocjonalnej, wykazujących zachowania ryzykowne, funkcjonujących w środowisku zaburzonych relacji rodzic – dziecko itp.;

s) szkolenia Rady Pedagogicznej w zakresie rozwijania umiejętności komunikacyjnych z rodzicami i dziećmi, podnoszenia jakości pracy wychowawczej, samorozwoju itp.;

t) comiesięczne popołudniowe konsultacje dla rodziców, podczas których do dyspozycji rodziców pozostają wszyscy wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi oraz pedagog szkolny.

4) Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 w Bełchatowie podejmował w 2016 roku głównie działania profilaktyczno-edukacyjne z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i agresji :

a) Upowszechnianie materiałów edukacyjnych z zakresu profilaktyki przemocy w rodzinie - na tablicy ogłoszeń przy pokoju psychologa i pedagoga znajdują się pisemne informacje i broszury pod hasłem: „Gdzie można znaleźć pomoc”, dotyczące instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów związanych z przemocą w rodzinie. Materiały są dostępne dla wszystkich uczniów szkoły i rodziców.

b) Akcje informacyjne oraz poradnictwo indywidualne dla uczniów i rodziców odnośnie osób i instytucji udzielających pomocy osobom doświadczającym przemocy i agresji.

c) Prowadzenie rozmów z uczniami mających na celu zdiagnozowanie problemów związanych z przemocą w rodzinie - **2** osoby;

d) Prowadzenie rozmów indywidualnych i konsultacji psychologiczno-pedagogicznych z rodzicami z zakresu profilaktyki uzależnień, agresji i przemocy, mających na celu wspomaganie rodziców w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych. Porad udzielali psycholog i pedagog szkolny zatrudnieni w placówce – **8** osób;

e) Zajęcia dla młodzieży z udziałem przedstawicieli Policji i Straży Miejskiej na temat „Odpowiedzialność karna nieletnich” – uczniowie klas;

f) W ramach współpracy z instytucjami uczniowie i rodzice kierowani byli do specjalistów, którzy zajmują się pomocą i prowadzeniem rodzin dotkniętych przemocą domową: kuratorzy Sądu Rodzinnego, PCPR, MOPS, GOPS, Policja.

g) Współpraca z Komendą Powiatową Policji w Bełchatowie w sprawach uczniów i rodzin dotkniętych, bądź zagrożonych zjawiskami patologicznymi i demoralizacją – **2** osoby;

h) Współpraca z Sądem Rodzinnym w Bełchatowie i Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w sprawach uczniów zagrożonych demoralizacją oraz rodzin niewydolnych wychowawczo, a także rodziców pozbawionych lub z ograniczoną władzą rodzicielską z powodu braku lub nieprawidłowego wypełniania tej władzy – **10** osób;

i) Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie w kwestii monitorowania sytuacji szkolnej dzieci wychowujących się w rodzinach zastępczych **6** osób;

j) Współpraca z Bursą Szkolną w Bełchatowie w bieżących sprawach uczniów wymagających wsparcia bądź oddziaływań wychowawczych – **6** osób;

k) Współpraca z Miejskim oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w sprawach

uczniów i rodzin pozostających w trudnej sytuacji materialnej i życiowej – 6 osób;

l) Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Bełchatowie w sprawach diagnozy i terapii młodzieży oraz rodzin z zaburzonymi relacjami między rodzicami, a dzieckiem – 1 osoba;

l) Konsultacje nauczycieli, psychologa i pedagoga szkolnego dla rodziców zgodnie z ustalonym harmonogramem spotkań z rodzicami (raz w miesiącu).

m) Godziny do dyspozycji wychowawcy i wychowania do życia w rodzinie poświęcone agresji w środowisku rówieśniczym i w domu.

n) Udział pedagoga szkolnego w spotkaniu grupy roboczej w związku z Procedurą Niebieskie Karty założonej rodzicowi ucznia naszej szkoły. Opieka pedagoga na terenie szkoły nad uczniem.

o) W dniu 5.12.2016r. pedagog szkolny uczestniczył w V Powiatowej Konferencji pt. „Razem Przeciw Przemocy w Rodzinie”.

p) Psycholog szkolny uczestniczył w szkoleniu „Praca ze sprawcami przemocy w modelu RODZINA. Program dla osób stosujących przemoc w rodzinie” organizowanym przez Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” w Warszawie.

5) Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 4 w Bełchatowie w roku 2016r. realizował następujące zadania:

a) Diagnoza wychowawcza zespołu klasowego, rozpoznanie potencjalnych możliwości i indywidualnych potrzeb ucznia (w tym rozpoznanie sytuacji zdrowotnej ucznia, materialnej, rodzinnej, problemów dydaktycznych i wychowawczych) na podstawie ankiet, indywidualnych rozmów wychowawców z uczniami i rodzicami;

b) Udział dyrektora i pedagoga szkolnego w Powiatowej Konferencji pt. „Razem przeciw przemocy w rodzinie”;

c) Organizowanie działań opiekuńczych uczniom w trudnej sytuacji rodzinnej: - rozmowy wspierające wychowawców i pedagoga z uczniami, - współpraca z instytucjami udzielającymi wsparcia i pomocy psychologicznej uczniom oraz rodzicom – PCPR, PPP, MOPS, GOPS, Urząd Miasta, KARAN, Ośrodek Interwencyjno-Socjalizujący, Bełchatowskie Centrum Profilaktyki i Terapii; - objęcie opieką uczniów zagrożonych przemocą w rodzinie: konsultacje pedagogiczne dla uczniów z rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty, organizowanie pomocy psychologicznej i materialnej, wszczęcie procedurę Niebieskie Karty rodzinie jednej uczennicy, umieszczenie w Bursie Szkolnej trojga uczniów pełnoletnich zagrożonych przemocą w rodzinie, sfinansowanie ze środków Rady Rodziców pobytu w Bursie Szkolnej dwojgu uczniom, zorganizowanie pomocy prawnej.

d) Rozpropagowanie wśród rodziców (na zebraniach, konsultacjach) i uczniów (na godzinach wychowawczych) informacji o przejawach różnych form przemocy, prawach przysługujących ofiarom przemocy i kontaktu do instytucji niosących pomoc ofiarom przemocy;

e) Opracowanie przez Zespół Wychowawczy procedur postępowania w sytuacji zagrożeń dzieci i młodzieży oraz zapoznanie z nimi nauczycieli i pozostałych pracowników szkoły;

f) Przeciwdziałanie demoralizacji jako głównemu czynnikowi sprzyjającemu przemocy w rodzinie, poprzez: - prowadzenie rozmów interwencyjnych i dyscyplinujących z uczniami lekceważącymi obowiązek szkolny, agresywnymi wobec innych uczniów, sprawiającymi problemy na zajęciach lekcyjnych; - skierowanie pełnoletniego ucznia na terapię z powodu uzależnienia od substancji psychoaktywnych; - zorganizowanie dwóch spektakli („Przyszłość”, „Pętla zdarzeń”) o charakterze profilaktycznym; - realizowanie zadań zapobiegających uzależnieniom: a) zorganizowanie spotkań z przedstawicielem Straży Miejskiej uświadamiających młodzieży zagrożenia wynikające z sięgania po środki psychoaktywne; b) udział szkoły w konkursie „Szkoła bez dopalaczy” i pozyskanie certyfikatu „Szkoła wolna od dopalaczy”; c) angażowanie młodzieży w różne przedsięwzięcia o charakterze profilaktycznym, m.in. produkcja filmu „Stop uzależnieniom”, który został zaprezentowany lokalnej społeczności podczas happeningu „Zryw wolnych serc”, szkolny

- konkurs na plakat i ulotkę pod hasłem „Stop dopalaczom”, akcja „Pakt przeciw dopalaczom”;
- d) współpraca z Fundacją Innowacyjnych Rozwiązań Społecznych i Terapeutycznych FIRST, przystąpienie szkoły do projektu „Uzależnieniom behawioralnym mówię stop!”;
- e) realizację na godzinach wychowawczych tematów poświęconych profilaktyce uzależnień;
- f) promowanie zdrowego stylu życia poprzez zorganizowanie dla społeczności szkolnej i lokalnej „Dnia w Ekonomiku – smacznie, zdrowo, naukowo”; - współpracę pedagoga szkolnego i wychowawców z kuratorami; - współpracę pedagoga z Komendą Powiatową Policji (Wydział Prewencji, Zespół ds. Nieletnich) w sprawach dotyczących długotrwałej nieobecności uczniów w szkole, negatywnych zachowań i innych zagrożeń; - comiesięczne konsultacje wychowawców i pedagoga szkolnego z rodzicami; - realizowanie programu pod nazwą „Elektroniczny system kontroli frekwencji”;
- g) Organizowanie pomocy materialnej uczniom z najuboższych rodzin: - zorganizowanie wśród społeczności szkolnej zbiórki darów w ramach akcji „Podziel się”, przygotowano i rozdano 21 paczek z artykułami spożywczymi i chemicznymi najbardziej potrzebującym uczniom naszej szkoły; -współpraca z Radą Rodziców ZSP nr4, zorganizowanie pomocy rzeczowej i finansowej 2 pełnoletnim uczennicom; 6 osób otrzymało dofinansowanie do studniówki; - zorganizowanie podręczników i zbiórki ubrań potrzebującym uczniom; - zgłoszenie 3 uczniów do pomocy w ramach „Szlachetnej paczki”
- h) Przeprowadzenie akcji zapobiegającej handlowi ludźmi „Nie jesteś na sprzedaż”
- i) Realizacja na wszystkich lekcjach, zwłaszcza wychowawczych tematyki dotyczącej prawidłowej komunikacji, rozpoznawania własnych uczuć i emocji oraz panowania nad nimi, kształtowanie asertywności;
- j) Rozwijanie zainteresowań uczniów: udział w zajęciach pozalekcyjnych, konkursach oraz zawodach szkolnych, powiatowych wg harmonogramu;
- k) Organizowanie pomocy uczniom z trudnościami w nauce – zajęcia wyrównawcze;
- l) Rozbudzanie wrażliwości uczniów na krzywdę innych poprzez rozpropagowanie idei wolontariatu, zaangażowanie uczniów w różnego rodzaju akcje charytatywne.

6)Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Belchatowie realizował w 2016r.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie następująco:

- a) upowszechnianie materiałów edukacyjnych z zakresu profilaktyki przemocy w rodzinie:
- prowadzenie zajęć z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych: „Szkoła bez dilerów”, „Akceptacja w grupie rówieśniczej”, „Moja tolerancja wobec odmienności”;
 - na terenie ośrodka prowadzona jest tablica informacyjna o tematyce przemocy w rodzinie, szukania pomocy, tel. zaufania, porad dla rodziców, nauczycieli, wychowawców;
 - w grupach Wychowawczych Ośrodka (internat) prowadzone są ścienne tablice informacyjne o tematyce przemocy, agresji, sposobów radzenia sobie z agresją, metod i form pracy z dzieckiem;
- b) prowadzenie terapii (indywidualnej i grupowej) zaburzeń dysfunkcyjnych dla dzieci i młodzieży oraz terapię rodzin:
- wszyscy uczniowie objęci są opieką psychologiczno-pedagogiczną zgodnie z rozporządzeniem w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U.2013,poz.532);
 - prowadzone są zajęcia rewalidacyjne według indywidualnych programów dla poszczególnych uczniów, opracowanych na podstawie zaleceń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej; zajęcia logopedyczne, dogoterapia, muzykoterapia, hipoterapia, hydroterapia;
 - posiadamy salę Doświadczania Świata, gdzie uczniowie mają możliwość wyciszenia się. Prowadzona jest także terapia Integracji Sensorycznej;
 - odbywają się rozmowy z rodzicami uczniów na tematy związane z przemocą, uzależnieniami, mające na celu nabycie umiejętności rozwiązywania konfliktów rodzinnych

w sposób konstruktywny;

c) prowadzenie zajęć pedagogizujących dla rodziców, w szczególności wspomagające wychowawczą i edukacyjną funkcję rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązywania konfliktów bez stosowania przemocy i agresji. W ośrodku na bieżąco prowadzone są zajęcia pedagogizujące dla rodziców. Kontakty indywidualne odbywają się głównie poprzez:

- wizyty w domach rodzinnych (wywiady środowiskowe)
 - porady prowadzone są na terenie Ośrodka poprzez prowadzenie rozmów indywidualnych przez psychologa i pedagoga z rodzicami uczniów sprawiających trudności wychowawcze, zarówno w domu rodzinnym jak i szkole;
 - konsultacje indywidualne na terenie placówki (pedagog, psycholog, wychowawca).
- Oddziaływania psychologa i pedagoga szkolnego wspólnie z kuratorami sądowymi na rodzinę, w celu poprawy relacji w rodzinie;
- zajęcia w formie warsztatów dla rodziców dzieci a autyzmem pt. „Jak spędzamy czas wolny”;
 - zajęcia warsztatowe plastyczne, zorganizowane wspólnie dla rodziców jak i uczniów;
 - zorganizowane zostało spotkanie z funkcjonariuszem Straży Miejskiej nt. „Jak uchronić dziecko przed dopalaczami, narkotykami”.

d) prowadzenie zajęć profilaktycznych w zakresie edukacji emocjonalnej i społecznej dzieci m.in. umiejętności wyrażania uczuć, w tym opanowania złości, rozwiązywania sporów, empatii:

- zajęcia terapeutyczne z elementami socjoterapii, podczas których dzieci nabywają umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, wyrażania i kontrolowania emocji, współdziałania w grupie rówieśniczej;
- rozmowy psychologiczne i pedagogiczne z uczniami w gabinecie psychologa i pedagoga szkolnego poruszające tą tematykę;
- realizowanie tematyki z zakresu edukacji emocjonalnej i społecznej, tematyki uzależnień - na godzinach wychowawczych;
- w Placówce odbył się Tydzień Tolerancji i Godności Osób Niepełnosprawnych , w ramach którego miały miejsce m.in. projekcje filmów, debaty uczniowskie, plebiscyt na najbardziej tolerancyjnego ucznia, spektakl profilaktyczny pt. „Ja – egoista” (Teatr Edukacji i Profilaktyki MASKA z Krakowa);
- spektakle profilaktyczne „Smerfne przygody” i „Żółta cizemka” (Agencja Artystyczna Błazany Bębenek z Trzebini);
- prelekcje prowadzone przez funkcjonariusza Straży Miejskiej oraz Komendy Powiatowej Policji w Belchatowie pt. „Bezpieczeństwo dziecka w kontaktach z obcymi”, „Zagrożenia wynikające z Internetu”, „Żyję zdrowo nie palę”, „Środki odurzające – szkoła bez diler. Alkohol. Papierosy, narkotyki, konsekwencje prawne”, „Odpowiedzialność za swoje czyny”, „Bezpieczeństwo w drodze do szkoły/powrocie ze szkoły”.
- prowadzone są także różnorakie konkursy wśród uczniów o tematyce profilaktycznej.

e) w szkole prowadzone są zajęcia terapeutyczne z elementami socjoterapii;

f) prowadzenie konsultacji psychologiczno-pedagogicznych z zakresu profilaktyki uzależnień, agresji i przemocy dla nauczycieli:

- omawianie problematyki uzależnień, agresji i przemocy – zachowań trudnych na RP.
- konsultacje z nauczycielami, wychowawcami klas, wychowawcami grup wychowawczych prowadzone są na bieżąco i systematycznie w stosunku do konkretnych uczniów (sprawiających szczególne problemy wychowawcze)

g) współpraca z instytucjami, jednostkami zajmującymi się profilaktyką

i rozwiązywaniem problemów przemocy w rodzinie:

- III Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego w Bełchatowie;
- Wydział Patologii i Nieletnich – KPP w Bełchatowie;
- Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej
- udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Bełchatów.

h) liczba wydanych materiałów edukacyjnych - 70

i) zajęciami objęci byli wszyscy uczniowie naszej szkoły i ich rodzice.

7) Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Zelowie w 2016 roku w oparciu o Szkolny Program Wychowawczy i Profilaktyczny podejmował działania profilaktyczne o charakterze informacyjno-edukacyjnym mające na celu prawidłowe funkcjonowanie uczniów w środowisku szkolnym, rodzinnym oraz w społeczeństwie.

W ramach godzin pracy, pedagog szkolny przeprowadził zajęcia z zakresu:

- Przemoc domowa i rówieśnicza – w zajęciach wzięło udział **37 uczniów**,
- Profilaktyka uzależnień - w zajęciach wzięło udział **109 uczniów**,
- Profilaktyka uzależnień od narkotyków i dopalaczy - w zajęciach wzięło udział **14 uczniów**.

W ubiegłym roku realizowany był program objęty honorowym patronatem Ministra Edukacji Narodowej „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, którym objętych zostało **144** uczniów oraz **102** rodziców. Ponadto podczas zajęć wychowawcy oraz nauczyciele realizują zagadnienia z zakresu profilaktyki podejmując tematy dotyczące uzależnień oraz budowania prawidłowych relacji społecznych i rodzinnych. Uczniowie szkoły wzięli udział w:

a) zajęciach z zakresu profilaktyki uzależnień prowadzonych przez pedagoga, socjoterapeutę z Punktu profilaktyczno-interwencyjnego dla dzieci, młodzieży i rodziców w Zelowie – w zajęciach wzięło udział **85** uczniów;

b) spotkaniu z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Bełchatowie dotyczącym odpowiedzialności prawnej, czynów karalnych, demoralizacji z aspektami zażywania przez młodzież substancji psychoaktywnych – w zajęciach wzięło udział **129 uczniów**.

c) warsztatach z psychologiem z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Bełchatowie dotyczących budowania prawidłowych relacji społecznych – w zajęciach wzięło udział **59**

d) zajęciach prowadzonych przez Coacha ICC nt. „Budowanie relacji międzyludzkich jako podstawa rozwoju tolerancji” – w zajęciach wzięło udział **48** uczniów;

e) spotkaniu zorganizowanym przez Biblioteką Publiczną Miasta i Gminy w Zelowie „Dopalacze – zakamufLOWANA śmierć” – w spotkaniu wzięło udział **48** uczniów.

Rodzice uczniów mieli możliwość wzięcia udziału w spotkaniu dotyczącym problemów okresu dorastania prowadzonym przez pedagoga, socjoterapeutę z Punktu profilaktyczno-interwencyjnego dla dzieci, młodzieży i rodziców – w spotkaniu wzięło udział **127** rodziców.

Poprzez rozmowy z rodzicami oraz współpracę z kuratorami sądowymi, a także pracownikami Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie poznajemy sytuację rodzinną uczniów oraz podejmujemy działania zaradcze. W miarę potrzeb rozmowy z młodzieżą niedostosowaną społecznie oraz problemami emocjonalnymi, w celu eliminowania napięć powstałych w relacjach rodzinnych oraz w kontaktach z rówieśnikami, oferując pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji oraz udzielając informacji nt. instytucji i organizacji udzielających pomocy rodzinom z problemem przemocy. Informacje na temat zjawiska przemocy, instytucji zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie oraz udzielających specjalistycznej pomocy w tym zakresie – zamieszczane są w gablotach na korytarzu szkoły.

W ramach doskonalenia zawodowego pedagog szkolny wzięł udział w konferencji „Razem przeciw przemocy w rodzinie”, szkoleniu „Rola i zadania Zespołów Interdyscyplinarnych oraz Komisji

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” oraz ukończył kurs „Dopalacze – nowe wyzwania dla pracowników szkół oraz placówek oświatowych”.

f) Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane są również poprzez stałą współpracę oraz udział pedagoga szkolnego w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego działającego przy Urzędzie Miasta w Żelowie.

8) Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Łękawie. Pracownicy pedagogiczni podjęli w 2016 roku następujące działania:

a) Każdy wychowanek ośrodka objęty jest indywidualną opieką dyrekcji, zespołu psychologiczno-pedagogicznego oraz pracowników pedagogicznych - przeprowadzane są rozmowy adaptacyjne, wywiady środowiskowe, dzięki którym poznajemy wychowanków oraz środowisko, z którego pochodzą. Dokonywana jest diagnoza potrzeb kształcenia ogólnego, której celem jest ocena działań edukacyjnych i terapeutycznych w kontekście indywidualnych potrzeb ucznia;

b) W placówce realizowane są równolegle dwa podstawowe programy, które nadają kierunek pracy terapeutyczno-wychowawczej: Program Wychowawczy i Program Profilaktyki MOS w Łękawie. Oba programy są ze sobą zsynchronizowane i uzupełniają się wzajemnie, również w zakresie działań profilaktycznych;

c) Dokonywana jest analiza dokumentacji każdego nowoprzybyłego wychowanka pod kątem problemów wychowawczych oraz sytuacji rodzinnej, w tym występujących problemów przemocy, agresji, bądź alkoholizmu rodziców lub opiekunów;

d) Każdy wychowanek ma sporządzoną opinię psychologiczną i pedagogiczną, dzięki której następuje wyznaczenie sposobu postępowania z dzieckiem oraz zaprogramowanie działań korygujących, wychowawczych, dostosowanych do jego typu zaburzeń;

e) prowadzone są działania prorodzinne (rozwijanie umiejętności wychowawczych rodziców, wywiady z rodzicami, rozpoznawanie relacji dziecko-rodzic, dążenie do zmiany zaburzonych relacji, ujednolicenia oddziaływań, itp.) w kontaktach osobistych lub/i telefonicznych;

f) W Ośrodku działa Punkt Konsultacyjny dla rodziców naszych wychowanków, którzy mogą skorzystać z pomocy specjalistów. Głównym zadaniem Punktu jest: - udzielanie zainteresowanym rzetelnej wiedzy na temat problemu, diagnoza problemu i ewentualna pomoc terapeutyczna w wyjściu z kryzysu; - udzielanie pomocy w wychowywaniu dziecka z trudnościami w nauce, zaburzeniami zachowania; - pomoc rodzicom w sytuacjach, kiedy mają realne podstawy sądzić, że ich dziecko sięgnęło po narkotyk, dopalacze, itp., bądź fakt ten został stwierdzony; - informowanie o prawnych rozwiązaniach i wskazywanie instytucji wspierających w przypadkach problemów przemocy i uzależnienia w rodzinie. Ponadto raz w roku organizowany jest zjazd rodziców, podczas którego mają oni możliwość zapoznania się ze szczegółami programów prowadzonych w ośrodku i ich efektami;

g) Na terenie placówki prowadzone są zajęcia socjoterapeutyczne dla wszystkich wychowanków placówki, które dostarczają uczestnikom doświadczeń korekcyjnych przeciwstawnych do treści doświadczeń urazowych, sprzyjają odreagowaniu napięć emocjonalnych oraz uczą nowych umiejętności, sposobów radzenia sobie ze stresem, sytuacjami trudnymi. Zajęcia prowadzone są w ramach prac każdej grupy wychowawczej oraz jako socjoterapia grupowa. Łącznie w 2016r. zajęciami objęto 46 wychowanków. Prowadzone zajęcia socjoterapeutyczne mają na celu: - dostarczenie informacji dotyczących przemocy i agresji; - poznawanie sposobów radzenia sobie ze stresem; - kształtowanie umiejętności panowania nad negatywnymi emocjami; - zbudowanie podstaw świadomości i rozumienia natury konfliktów; - wykształcenie niezbędnych umiejętności do zapobiegania i rozwiązywania sytuacji konfliktowych; - wyposażenie uczestników w praktyczne umiejętności używania różnych strategii radzenia sobie z konfliktami;

h) Prowadzona jest indywidualna terapia psychologiczna w zależności od występującego problemu: niskie poczucie własnej wartości, nazywanie i wyrażanie uczuć, radzenie sobie ze złością, profilaktyka uzależnień, zespół stresu pourazowego (wynikający z doświadczania przemocy ze strony rodziców, bądź bycia świadkiem przemocy). Prowadzone są także

indywidualne rozmowy z wychowankami dotyczące trudnych spraw życiowych, relacji rodzinnych (ich oczekiwań i obaw) oraz rozmowy wspierające cały proces socjoterapeutyczny. Ponadto prowadzone są specjalistyczne grupy terapeutyczne ukierunkowane na profilaktykę agresji, przemocy i uzależnień;

i) Na bieżąco monitorowane jest poczucie bezpieczeństwa wychowanków oraz atmosfery panującej w placówce poprzez indywidualne rozmowy z chłopcami oraz przeprowadzanie ankiet dotyczących ww. zagadnienia;

j) Na bieżąco przeprowadzane są z wychowankami pogadanki dotyczące przemocy wśród uczniów, agresji pojawiającej się w rodzinie, a także o szkodliwym wpływie alkoholu, nikotyny oraz narkotyków na życie młodych ludzi;

k) Na terenie ośrodka działa Rzecznik Praw Dziecka, który m.in. monitoruje bezpieczeństwo wychowanków, współpracuje z zespołem psychologiczno-pedagogicznym i innymi pracownikami pedagogicznymi. Odbywają się również zebrania Opiekuna Samorządu Wychowanków z podopiecznymi Ośrodka, na których omawiane są ich aktualne problemy i potrzeby;

l) Kadra pedagogiczna cały czas podnosi swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w studiach podyplomowych, kursach kwalifikacyjnych, warsztatach metodycznych oraz konferencjach i szkoleniach kadry pedagogicznej w ramach Wewnątrzszkolnego Doskonalenia Nauczycieli;

m) Placówka współpracuje z takimi instytucjami jak sądy, policja, kuratorzy, domy dziecka, ośrodki interwencyjne, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, MOPS, PCPR, czy Opiniodawcze Zespoły Sądowych Specjalistów. Prowadzona jest także stała opieka medyczna, w tym specjalistyczna (Poradnia Zdrowia Psychicznego);

n) Przez cały rok realizowane są również działania edukacyjne w sferze poznawczej. Prowadzone są zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla wychowanków ze szczególnymi trudnościami w nauce, specjalistyczne zajęcia korekcyjno-kompensacyjne dla wychowanków z deficytami rozwojowymi w sferze poznawczej. Ponadto realizuje się również koła zainteresowań, dzięki którym młodzież doświadcza alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego, ma możliwość osiągania sukcesów w różnych dziedzinach.

o) Istotnym elementem profilaktyki i socjoterapii podopiecznych MOS w Łękawie jest również integrowanie wychowanków ze środowiskiem lokalnym. Współpraca z różnymi instytucjami czy organizacjami opiera się w głównej mierze na udziale naszej młodzieży w organizowanych przez te instytucje imprezach, kampaniach edukacyjnych, konkursach, zawodach oraz na włączaniu się podopiecznych MOS w prace na rzecz innych podmiotów.

9) Placówka opiekuńczo - wychowawcza Ośrodek Interwencyjno-Socjalizacyjny w Belchatowie w 2016r. prowadził działania profilaktyczne i opiekuńczo-wychowawcze mające na celu zapobieganie przemocy w placówce, rodzinie i szkole oraz rozładowywanie negatywnych emocji związanych z agresją i radzenie sobie w sytuacjach trudnych. Działania profilaktyczne i integracyjne miały na celu objaśnienie ww. zagadnień oraz naukę rozładowywania negatywnych emocji w ogólnie akceptowany sposób. Pedagog, psycholog, pracownik socjalny oraz wychowawcy prowadzili zajęcia diagnostyczno-terapeutyczne z wychowankami i ich rodzinami.

A) Wykorzystano metody pracy grupowej. Przeprowadzono zajęcia o tematyce:

a) „Co to jest agresja i dlaczego należy jej unikać?”; b) „Kim jest człowiek dobrze wychowany? W jaki sposób człowiek staje się dobrze wychowany?”; c) „Co to jest empatia? Jak można zostać człowiekiem empatycznym?”; d) „Czym jest odpowiedzialność? Co to znaczy, że człowiek jest odpowiedzialny? Od kiedy jesteśmy odpowiedzialni?”

B) Systematycznie realizowano zadania wynikające z planu wychowawczego placówki oraz planu profilaktycznego, m. in.:

- zajęcia integracyjne na terenie placówki; - zawody sportowe; - obchody urodzin wychowanków; - udział w marszu „Szlakiem Powstańców styczniowych”; - udział wychowanków w biwaku na terenie Nadleśnictwa Borowiny; - udział wychowanków

w biwaku na terenie OSiR Wawrzkowizna; - ferie zimowe w Kotlinie Kłodzkiej; - ferie zimowe w Krzyżowej; - udział wychowanków w kolonii letniej o charakterze profilaktyczno – wychowawczym nad morzem w Rowach; - udział wychowanka w obozie harcerskim w Lucieniu; - udział wychowanków w kolonii letniej w Krzyżowej; - udział wychowanków w kolonii letniej w Korbielowie; - wycieczka do Parku Nauki i Rozrywki w Krasiejowie; - wycieczka do Rogowa; - udział w festiwalu „Radosnych Serc” w Bydgoszczy; - warsztaty filmowe w Kołacinku; - wycieczka po Załęczańskim Parku Krajobrazowym; - wycieczka ekologiczna (Niebieskie Źródła, Spała); - udział w Jarmarku Świątecznym w Bełchatowie; - udział w imprezach cyklicznych organizowanych przez Galerię OLIMPIA w Bełchatowie; - udział w imprezach cyklicznych organizowanych przez Urząd Miasta Bełchatów i Starostwo Powiatowe w Bełchatowie;

C) Aktywizacja rodziców do współpracy w procesie wychowawczym placówki

a) indywidualne spotkania z rodzicami na terenie placówki; b) wyjazdy do domów rodzinnych wychowanków, celem podtrzymywania więzi rodzinnych; c) udział rodziców w posiedzeniach Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.

D). Wspomaganie rozwoju osobistego wychowanków poprzez:

a) udział wychowanków w kołach zainteresowań (kulinarne, sportowo - turystyczne, fotograficzne, plastyczne, krawieckie, akwarystyczne); b) organizowanie i udział wychowanków w różnego rodzaju konkursach i akcjach (Festiwal Radosnych Serc w Bydgoszczy, udział w przygotowaniu i sprzedaży rękodzieła na Jarmarku Bożonarodzeniowym w Bełchatowie, udział w akcji Zimowe Dokarmianie Zwierząt, udział w konkursie ekologicznym pn. „Drugie życie śmieci – ekologiczne miasto”, udział w Eko-Pikniku organizowanym przez bełchatowskie starostwo, udział w Jarmarku Ekologicznych Rozmaitości w ramach obchodów Dnia Ziemi, udział w konkursie fotograficznym organizowanym przez Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Kuznia Życzliwości w Szczercowie, udział w konkursie fotograficznym organizowanym przez Muzeum Regionalne w Bełchatowie pn. „Bełchatów w czterech porach roku”); b) udział w uroczystościach związanych ze świętami państwowymi i uroczystościach patriotycznych (Marsz Szlakiem Powstańców Styczniowych, Dni Papieskie, udział w uroczystościach upamiętniających „Cud nad Wisłą); c) dalsza praca z wychowankami, metodą – „Model Działań Systemowych”.

E) Placówka współpracuje z Komendą Powiatowa Policji w Bełchatowie, Sądem Rejonowym w Bełchatowie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie, Poradnią Psychologiczno–Pedagogiczną w Bełchatowie, Ośrodkami Pomocy Społecznej, Poradnią Zdrowia Psychicznego, z pedagogami i nauczycielami szkół, do których uczęszczają nasi wychowankowie w zakresie rozwiązywania problemów przemocy i agresji.

F) Udział pracowników w szkoleniach i konferencjach: Kadra placówki uczestniczyła w szkoleniu pt. „Dialog bez przemocy” organizowanym pod patronatem RCPS w Łodzi przez Fundację Służby Rodzinie „Nadzieja”, udział w szkoleniu „Praca z dzieckiem krzywdzonym” organizowanym przez RCPS w Łodzi. Udział w V Powiatowej Konferencji pt. „Razem Przeciw Przemocy w Rodzinie”, udział w III Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Pedagogika w służbie instytucjonalnej profilaktyki zagrożeń i patologii społecznych oraz resocjalizacji”.

10) Placówka opiekuńczo-wychowawcza Dom Dziecka w Dąbrowie Rusieckiej w 2016r.

prowadziła działania profilaktyczne i opiekuńczo-wychowawcze mające na celu zapobieganie zjawisku przemocy i agresji w placówce, rodzinach i szkołach oraz rozładowywanie negatywnych emocji związanych z agresją, autoagresją i radzenie sobie w sytuacjach trudnych. Wśród oddziaływań wychowawczych na szczególną uwagę zasługują zabiegi zmierzające do likwidowania zachowań agresywnych oraz przeciwdziałania ich powstawaniu i utrwalaniu się. Działania profilaktyczne i integracyjne miały na celu wyjaśnienie w/w zagadnień, przeciwdziałanie przemocy domowej, niesienie pomocy osobom i ich rodzinom uwikłanym w przemoc. Ważnym celem jest zwiększenie świadomości tego problemu oraz

zmiana postaw wobec przemocy. Pedagog, psycholog oraz wychowawcy prowadzili zajęcia diagnostyczno-terapeutyczne z wychowankami i ich rodzinami, którzy uczestniczyli w Zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.

A) W placówce pracowano w oparciu o program o przeciwdziałaniu przemocy wśród wychowanków, jak również w oparciu o program profilaktyczny. Celami głównymi programu o przeciwdziałaniu przemocy było:

- a) opracowanie programu przeciwdziałania przemocy
- b) dostarczenie wychowankom wiedzy na temat przyczyn zachowań agresywnych i przemocy
- c) zmniejszenie tendencji do ryzykownych zachowań
- d) wzmocnienie więzi pomiędzy wychowankami
- e) kształtowanie umiejętności rozładowania napięć emocjonalnych bez przemocy
- f) eliminowanie zachowań agresywnych i przemocy oraz zagrożenia niedostosowaniem społecznym wśród wychowanków
- g) zawieranie kontraktów z wychowankami dotyczących poprawy zachowania
- h) wzrost poczucia bezpieczeństwa w placówce
- i) wypracowanie konstruktywnej oceny własnych działań, wpływ na własne życie i ukierunkowanie na przyszłość

B) Wykorzystano metody pracy indywidualnej i grupowej. Przeprowadzono zajęcia o tematyce: - „Poznajmy się”, - „Jacy jesteśmy?”, - „My na bezludnej wyspie”, - „Poznajmy swoje uczucia”, - „Jak radzić sobie z uczuciami”, - „Sytuacje trudne i konfliktowe”, - „Radzimy sobie w sytuacjach trudnych i konfliktowych”, - „Asertywnie czy agresywnie?”, - „Mówimy „NIE”, - „Wśród moich kolegów i koleżanek”.

C) Systematycznie realizowano zadania wynikające z planu wychowawczego placówki oraz planu profilaktycznego, m.in.: - zajęcia integracyjne na terenie placówki; - zajęcia sportowe; - urodziny wychowanków; - 4-dniowy wyjazd zimowy do Kotliny Kłodzkiej, - udział wychowanków w kolonii letniej o charakterze profilaktyczno-wychowawczym nad morzem w Rowach; - udział w balu integracyjnym w Szkole Podstawowej nr 4 w Zelowie; - spotkanie mikołajkowe w Szkole Podstawowej w Łękińsku; - kiermasz świąteczny w SP w Kleszczowie; - udział w kolonii letniej w Korbielowie; - wyjazdy do kina, na basen oraz na mecze SKRY; - wyjazd integracyjny z uczniami Gimnazjum ze Szczercowa do kina „Helios” w Bełchatowie; - 3-dniowy biwak w Ośrodku Sportu i Rekreacji „Wawrzkowizna”; - wycieczka do Dinoparku w Kołacinku; - wycieczka do Juraparku w Krasiejowie; - udział w warsztatach pt. „Przyrodnicze ścieżki filmowe” na terenie Załęczańskiego Parku Krajobrazowego nad rzeką Wartą; - festyn organizowany z okazji Dnia Dziecka przez Firmę „Majami” z Bełchatowa; - Jarmark Świąteczny w Bełchatowie.

D) Aktywizacja rodziców do współpracy w procesie wychowawczym placówki:

- indywidualne spotkania z rodzicami na terenie placówki; - wyjazdy do domów rodzinnych wychowanków celem podtrzymywania więzi rodzinnych, - wspólne imprezy integracyjne.

E) Wspomaganie rozwoju osobistego wychowanków poprzez: - udział wychowanków w kołach zainteresowań (kulinarne, sportowe, plastyczne, artystyczne); - organizowanie i udział wychowanków w różnych konkursach m.in. „Drugie życie śmieci”; - pogadanki profilaktyczne.

F) Placówka współpracuje w zakresie rozwiązywania problemów przemocy i agresji z Komendą Powiatową Policji w Bełchatowie, Sądem Rejonowym w Bełchatowie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Bełchatowie, Ośrodkami Pomocy Społecznej, Poradniami Specjalistycznymi, lekarzami rodzinnymi, z pedagogami i nauczycielami szkół, do których uczęszczają wychowankowie.

G) Udział pracowników w konferencji organizowanej przez PCPR Bełchatów „Razem przeciw przemocy w rodzinie”.

H) Udział pracowników w szkoleniach: - „Profilaktyka używania substancji psychoaktywnych”; - „Praca wychowawcza i profilaktyczna szkoły w zakresie przeciwdziałania narkomanii”; - „Dialog bez przemocy”; - „Praca z dzieckiem

krzywdzonym”.

Zadanie

1.3.Organizowanie kampanii, konferencji, uwzględniających problematykę przeciwdziałania przemocy i agresji.

Działania

PCPR dnia 5 grudnia 2016r. zorganizowano **V Powiatową Konferencję** pt. „Razem przeciw przemocy w rodzinie”. W konferencji wzięło udział **120 osób** reprezentujących instytucje i stowarzyszenia działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie : Zespoły Interdyscyplinarne, Placówki Oświatowe, Policja, Sąd, Prokuratura, Ośrodki Pomocy Społecznej, Przedstawiciele Stowarzyszeń – z terenu Powiatu Bełchatowskiego.

Zadanie

1.4.Współpraca z podmiotami niezaliczonymi do sektora finansów publicznych i nie działającymi w celu osiągnięcia zysku. Współpraca z osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi działającymi na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania.

PCPR przekazuje Podmiotom materiały informacyjne dotyczące kwestii przemocy domowej oraz informacje (zawierające adresy i numery telefonów) dotyczące możliwości uzyskania bezpłatnej pomocy na terenie Powiatu. Przedstawiciele wszystkich Podmiotów uczestniczyli w konferencji szkoleniowej. Dofinansowywane są działania merytoryczne takie jak poradnictwo psychologiczne i prawne, warsztaty, spotkania robocze dotyczące problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, w szczególności dla: Rzymskokatolickiej Parafii Zesłania Ducha Świętego - prowadzącej Ośrodek Wsparcia Rodziny; Stowarzyszenia Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych w Żelowie – prowadzącego świetlicę środowiskową „Stokrotka”; Stowarzyszenia p.n. Ośrodek Profilaktyki i Rozwoju Osobowości OPIRO; Rzymskokatolickiej Parafii Narodzenia N.M.P – Punkt Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie; Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Archidiecezji Łódzkiej Oddział w Bełchatowie - prowadzącego w szczególności Poradnię Życia Rodzinnego; Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Kuznia Życzliwości”; Stowarzyszenia Katolicki Ruch Antynarkotyczny KARAN - Punkt Konsultacyjny w Bełchatowie.

Cel Operacyjny 2.

Utworzenie sprawnego systemu wspierania rodzin w kryzysie.

Zadanie

2.1.Prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Działania

PCPR prowadzi bezpłatne poradnictwo specjalistyczne (prawne, rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne) dla mieszkańców powiatu, w każdej z gmin powiatu; organizuje i prowadzi psychoterapię i poradnictwo rodzinne oraz pracę socjalną – zgodnie z ustalonymi potrzebami. Praca Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2016r. : liczba porad specjalistów - **664 osoby** (w tym **337 sprawy dot. przemocy w rodzinie**). Ilość dyżurujących specjalistów – **13**, w tym:

-psycholog – **9** (dyżury w Bełchatowie, Żelowie, Klukach, Szczercowie, Ruścu, Kleszczowie, Wadlewie, Rasach) ; - terapeuta (terapia rodzin) – **2** (skierowanie na terapię rodzin wydawane przez PCPR); - specjalista ds. uzależnień – **1** (Bełchatów); - specjalista przeciwdziałania przemocy w rodzinie – **1** (Bełchatów).

Zadanie

2.2.Zapewnienie bezpieczeństwa ofiarom przemocy w rodzinie

Działania PCPR:

1. Objęto pomocą, w szczególności pomocą prawną i psychologiczną oraz wsparciem socjalnym osoby dotknięte przemocą w rodzinie oraz udzielono wsparcia w postaci schronienia **1 rodzinie** (matce z trójką dzieci).
2. Zapewniono miejsce interwencyjne w DPS dla osób somatycznie przewlekłe chorych wymagających pomocy osób drugich, zmuszonych do opuszczenia miejsca zamieszkania z powodu sytuacji kryzysowej w rodzinie , w tym przemocy domowej – **4 osobom**.
3. Umieszczano dzieci zagrożone przemocą w rodzinie, w prowadzonych rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych - umieszczono **27 dzieci w rodzinach zastępczych oraz 8 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych**.
4. PCPR współpracowało w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie z kuratorami sądowymi, Policją, miejskimi i gminnymi jednostkami pomocy społecznej. Pracownik PCPR – członek Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Bełchatowie w roku 2016 brał udział w **4 posiedzeniach** Zespołu Interdyscyplinarnego oraz uczestniczył w pracach Grup Roboczych (**22 posiedzenia**), realizujących procedurę Niebieskie Karty.

Zadanie

2.3.Edukacja sprawców przemocy w rodzinie

Działania

- 1)PCPR rozpowszechniało w ciągu całego 2016r. broszury z zakresu przepisów prawa, określających czyny przestępne, które ustawowo podlegają karze.
- 2)PCPR realizowało program korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w formie terapii indywidualnej i grupowej. W 2016r. oddziaływaniami objęto **45 osób**, z tego **12 osób uczestniczyło w spotkaniach grupowych/warsztatowych Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla Sprawców Przemocy w Rodzinie** (w wymiarze 96 godzin). Program realizowano w terminie 3 września - 19 listopada 2016r. Zajęcia indywidualne z osobami stosującymi przemoc w rodzinie odbywały się w ciągu całego roku, zgodnie z umówionymi terminami.
- 3)W zakresie realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie PCPR współpracowało z Zespołami Interdyscyplinarnymi z terenu Bełchatowa i wszystkich gmin, ze Służbą Kuratorską Sądu oraz ośrodkami pomocy społecznej z terenu całego powiatu.

Zadanie

2.4.Wspieranie podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych i niedziałających w celu osiągnięcia zysku w działaniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel Operacyjny 3.

Działania

Powiat Bełchatowski wspiera podmioty w ramach otwartych konkursów ofert – podmioty które

otrzymały dofinansowanie opisano powyżej w **zadaniu 1.4**. Dodatkowo PCPR wspiera grupy samopomocowe dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz osób będących w sytuacji kryzysu przewlekłego, spotykające się w Poradni Życia Rodzinnego prowadzonej przez Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Archidiecezji Łódzkiej Oddział w Bełchatowie w zajęciach uczestniczy tygodniowo 6-7 osób – PCPR ponosi koszty pracy psychologa oraz Punkcie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Parafii Rzymskokatolickiej Narodzenia N.M.P – zajęcia grupowe dla kobiet objętych przemocą w rodzinie, **realizowane w ramach projektu socjalnego „Nie jesteś sama”**, w zajęciach uczestniczyło **10 kobiet** – PCPR poniosło koszty pracy specjalisty przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz psychologa.

Wzmocnienie skuteczności działań osób/jednostek zobowiązanych lub uprawnionych do przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania

3.1.Rozwijanie systemu współpracy jednostek prowadzonych przez Powiat Bełchatowski z instytucjami, jednostkami, podmiotami w zakresie przeciwdziałania i ograniczania przemocy w rodzinie.

Działania

- 1)Współpraca osób wyznaczonych do kontaktów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie polega w szczególności na roboczych spotkaniach osób celem rozwiązania pojawiających się problemów, spotkaniach podczas dokonywanych ocen sytuacji dziecka w pieczy zastępczej oraz przy okazji konferencji, wykładów - wg potrzeb zgłaszanych przez Jednostki.
- 2)PCPR wyznaczyło pracownika odpowiedzialnego za kontakt z Jednostkami dotyczący współpracy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz dodatkowo pracownika do spraw współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej i Policją w przypadku interwencyjnego umieszczania dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 3)Jednostki prowadzone przez Powiat corocznie przekazują dane z wykonania zadań (za rok kalendarzowy) i wykaz potrzeb wynikający z realizacji Programu, do PCPR celem przedłożenia sprawozdania Radzie Powiatu.

Zadanie

3.2.Stałe podnoszenie poziomu wiedzy kadr działających w przedmiocie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania

W dniu 5 grudnia 2016r. PCPR zorganizowało szkolenie - wykład skierowany szczególnie do pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych i innych osób działających na terenie Powiatu w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pt. „Interwencja i pomoc w pracy z osobą stosującą przemoc w rodzinie”. Pracownicy poszczególnych jednostek prowadzonych przez Powiat brali udział w szkoleniach podnoszących kwalifikacje, konferencjach, debatach organizowanych przez inne instytucje oraz szkoły wyższe.